

Socialinio verslumo skatinimas ir socialinę atsakomybę didinančių iniciatyvų atsiradimas.**NR. 08.5.1-ESFA-T-853 „PARAMA SOCIALINIAM VERSLUI“****Priemonės biudžetas – 2,9 mln. Eur**

Priemonės elementai ir jų pagrindimas	Priemonės teisinis pagrindas
<p>Veiksmų programos prioritetas, investicinis prioritetas, konkretus uždavinys 2014–2020 metų Europos Sąjungos struktūrinių fondų investicijų veiksmų programos 8 prioritetas „Socialinės įtraukties didinimas ir kova su skurdu“, 8.5 investicinis prioritetas „Socialinės verslininkystės ir profesinės integracijos socialinėse įmonėse bei socialinės ir solidarumo ekonomikos skatinimas, siekiant padidinti įsidarbinimo galimybes“, 8.5.1 konkretus uždavinys „Paskatinti socialinį verslumą ir socialinę atsakomybę didinančių iniciatyvų atsiradimą“.</p>	<p>ES teisės aktai:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 1303/2013; 2. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 1304/2013; 3. Komisijos reglamentas ES Nr. 1407/2013 (dėl de minimis pagalbos); 4. Lietuvos Respublikos Partnerystės sutartis (patvirtinta Europos Komisijos 2014-06-20); 5. 2014–2020 metų Europos Sąjungos struktūrinių fondų investicijų veiksmų programa (patvirtinta Europos Komisijos 2014-09-08). <p>LR teisės aktai:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Atsakomybės ir funkcijų paskirstymo tarp institucijų, įgyvendinant 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programą, taisyklės (2014 m. birželio 4 d. LRV nutarimas Nr. 528); 2. 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos administravimo taisyklės (2014 m. spalio 3 d. LRV nutarimas Nr. 1090 (toliau – VPAT)); 3. Projektų administravimo ir finansavimo taisyklės 2014 m. spalio 8 d. LR finansų ministro įsakymas Nr. 1K-316 (toliau – PAFT); 4. Socialinio verslo koncepcija (2015 m. balandžio 3 d. LR ūkio ministro įsakymas Nr. 4-207); 5. Socialinio verslo plėtros įstatymas (rengiamas); 6. Priemonių įgyvendinimo planas (<i>bus parengtas</i>);
<p>Priemonės problematika ir būtinumas Pagrindinė problema – Lietuvoje socialinės problemos sprendžiamos neefektyviai, tradiciniam verslui jų spręsti neapsimoka, todėl socialinių problemų sprendimas sunkiai įgyvendinamas rinkos sąlygomis. Todėl siekiama paskatinti socialinį verslą spręsti šias socialines problemas:</p> <ul style="list-style-type: none"> – priklausomybe sergančių asmenų socialinės atskirties mažinimas, plėtojant sugrįžimo į visuomenę ir integravimo į darbo rinką paslaugas, pvz., „palydėjimo“, mentorystės, įsitvirtinimo darbo rinkoje pagalbos, paramos sprendžiant gyvenamojo būsto ir kitus klausimus; – veiksmingų paslaugų, skirtų priklausomybe sergančių asmenų šeimos nariams, plėtojimas, keičiant šių asmenų nuostatas, gerinant jų gyvenimo kokybę bei padedant prisitaikyti prie pokyčių; – šeimų, auginančių neįgalius vaikus, socialinės atskirties mažinimas, teikiant joms įvairiapusišką paramą (pvz., vaikų priežiūra, psichologinė pagalba, konsultavimas, parama įsidarbinant ir kt.); – bendruomenės poreikiams tenkinti reikalingų paslaugų, ypač atokiose kaimo vietovėse, plėtra, tuo padedant įveikti socialinę atskirtį, sukurti papildomas darbo vietas, skatinti vietos ekonomiką ir kt.; – ikimokyklinio ir priešmokyklinio amžiaus vaikų priežiūros paslaugų prieinamumo didinimas, tuo sukuriant galimybes derinti šeimos ir darbo įsipareigojimus, ir tuo pačiu sukuriant prielaidas pagerinti šeimos gerovę bei sumažinti riziką tapti socialinės atskirties asmenimis; – papildomo mokyklinio amžiaus vaikų ugdymo plėtojimas, organizuojant įvairias jų laisvalaikio užimtumo formas, ypatingą dėmesį skiriant vaikams, turintiems mokymosi, bendravimo ir elgesio problemų; – mokomųjų stovyklų, skirtų mokyklinio amžiaus vaikų gebėjimams ugdyti, steigimas. 	

<p>Priemonės tikslas – paskatinti socialinio verslo, kuris teiktų bendruomenei reikalingas paslaugas ir (arba) prekes, padėsiančias spręsti konkrečią socialinę problemą, kūrimąsi ir plėtrą.</p>	<p>7. Priemonės projektų finansavimo sąlygų aprašas (<i>bus parengtas</i>).</p>
<p>Pareiškėjai, partneriai, galutiniai naudos gavėjai Pareiškėjai – VŠĮ, kurios savininko/dalininko teises įgyvendina valstybė/savivaldybė, turinti verslumo skatinimo patirties ir teisėtai pagrindais valdanti nekilnojamą turtą (pvz.: bendradarbystės centrai, verslo informacijos centrai (VIC), verslo ir turizmo informacijos centrai (VTIC)). Partneriai – VŠĮ, kurios savininko/dalininko teises įgyvendina valstybė/savivaldybė, turinti verslumo skatinimo patirties ir teisėtai pagrindais valdanti nekilnojamą turtą (pvz.: bendradarbystės centrai, verslo informacijos centrai (VIC), verslo ir turizmo informacijos centrai (VTIC)). Galutiniai naudos gavėjai – labai mažos, mažos ir vidutinės įmonės (toliau – MVI), atitinkančios socialinio verslo kriterijus, nustatytus Socialinio verslo plėtros įstatyme / Socialinio verslo koncepcijoje, ir prisidedančios prie tam tikros socialinės problemos sprendimo.</p>	
<p>Remiamos veiklos, tinkamos išlaidos Remiamos veiklos: 1) socialinio verslo pradžios krepšeliai MVI; 2) socialinio verslo kūrimosi skatinimo veiklos. <i>Projektu turi būti įgyvendinamos abi remiamos veiklos.</i> <u>2-osios remiamos veiklos (socialinio verslo kūrimosi skatinimo veiklos) išlaidos gali sudaryti ne daugiau kaip 30 procentų tinkamų finansuoti išlaidų sumos.</u></p> <p>Tinkamos išlaidos: 1) <u>Galutinio naudos gavėjo tinkamos išlaidos:</u> <ul style="list-style-type: none"> • tiesioginėms projekto veikloms vykdyti reikalingos įrangos ir įrenginių įsigijimo arba lizingo (finansinės nuomos) išlaidos; • kompiuterinės įrangos įsigijimo ir (ar) nuomos išlaidos; • programinės įrangos įsigijimo ir (ar) nuomos, įskaitant jos programavimą ir (ar) konfigūravimą įmonės poreikiams, išlaidos; • konsultacinės paslaugos (rinkodaros, viešinimo, buhalterinės apskaitos klausimais). 2) <u>Pareiškėjo ir partnerio tinkamos išlaidos:</u> <ul style="list-style-type: none"> • darbo užmokestis projektą administruojantiems ir vykdančiams asmenims; • išlaidos privalomiems informavimui apie projektą veiksams (viešinimas); • su renginių organizavimu susijusios išlaidos (pvz., renginiams reikalingų patalpų nuomos, renginiui reikalingos įrangos nuomos, mokymų galutiniams naudos gavėjams paslaugos pirkimo išlaidos); </p>	

<ul style="list-style-type: none"> • rinkodaros paslaugų išlaidos, įskaitant išlaidas konsultavimo paslaugoms. 	
<p>Paramos dydis, intensyvumas</p> <p>Paramos dydis:</p> <ul style="list-style-type: none"> • didžiausia projektui galima skirti finansavimo lėšų suma – 300 tūkst. Eurų; • didžiausia socialinio verslo pradžios krepšelio suma (1-am galutiniam naudos gavėjui) – 10 tūkst. Eurų. <p>Intensyvumas:</p> <p><u>Galutiniam naudos gavėjui</u> – iki 85 proc. tinkamų išlaidų, išskyrus iki 50 proc. buhalterinės apskaitos konsultacinių paslaugų išlaidų (finansuojama iki 1 metų);</p> <p><u>Pareiškėjui ir partneriams</u> – iki 100 proc. tinkamų išlaidų.</p>	
<p>Projekto dydis, trukmė, vieta</p> <p>Projekto dydis, vadovaujantis Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 1303/2013 nuostatomis, negali būti didesnis kaip 172,64 mln. litų.</p> <p>Projekto trukmė – 24 mėn.</p> <p>Projekto vieta – projekto veiklos vykdomos tinkamoje veiksmų programos įgyvendinimo teritorijoje (Projektų administravimo ir finansavimo taisyklių 411 punkte nustatytais sąlygomis).</p> <p><i>Reikalavimai, nustatyti PFSA:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1) <i>1 paraiška 1-oje apskirtyje;</i> 2) <i>Verslo planas, teikiamas su paraiška.</i> <p><i>PFSA priede bus pateiktas sutarties su galutiniais naudos gavėjais dėl dalyvavimo projekte ir išipareigojimo teikti informaciją, kurioje numatomi galutinio naudos gavėjo išipareigojimai prisidėti prie projekto finansavimo ir Priemonės įgyvendinimo stebėsenos rodiklių pasiekimo pavyzdinė forma.</i></p>	
<p>Pagalbos būtinumas/proporcingumas</p> <p>Projektas gali būti pradėtas įgyvendinti ne anksčiau nei nuo paraiškos registravimo LVPA dienos, tačiau projekto išlaidos iki finansavimo skyrimo dienos yra patiriamos pareiškėjo rizika. Jeigu projektas, kuriam prašoma finansavimo, pradėdamas įgyvendinti iki paraiškos pateikimo LVPA dienos, visas projektas tampa netinkamas ir jam finansavimas neskiriamas.</p>	
<p>Finansavimo forma</p> <p>Negražintina subsidija.</p>	
<p>Projektų atrankos būdas</p> <p>Projektų konkursas pagal apskritis.</p>	
<p>Stebėsenos rodikliai:</p> <p><u>I. Produkto rodikliai:</u></p> <p>1. Veiksmų programos stebėsenos rodikliai:</p> <p><i>1.1. bendrieji (ES Nr. 1301/2013):</i></p>	

- Socialiniai verslai, sukurti gavus ESF investicijas (2023 m. siektina reikšmė – 150 vnt).
2. Nacionaliniai stebėsenos rodikliai: ?
3. Projekto pasiekimai (statistikai): – nėra.

II. Rezultato rodikliai:

1. Veiksmų programos stebėsenos rodikliai:

1.1. bendrieji (ES Nr. 1301/2013):

- Sėkmingai veikiančių socialinių verslų dalis nuo visų ESF investicijas gavusių socialinių verslų 12 mėn. po projekto pabaigos (2023 m. siektina reikšmė – 50 proc.).

1.2. specifiniai: ?

2. Nacionaliniai stebėsenos rodikliai: pagal naudos ir kokybės kriterijus.

3. Projekto pasiekimai (statistikai): – nėra.

Projektų atrankos kriterijai (atitikties ir prioritetiniai kriterijai)

Atitikties kriterijai:

- 1) Projektas atitinka Socialinio verslo plėtros įstatymo / Socialinio verslo koncepcijos nuostatas;
- 2) Pareiškėjas / partneris teisėtais pagrindais valdo nekilnojamą turtą;
- 3) Pareiškėjo / partnerio verslumo skatinimo baigtų projektų ir (ar) iniciatyvų įgyvendinimo patirtis;
- 4) Galutiniai naudos gavėjai yra MVĮ, atitinkančios socialinio verslo kriterijus, nustatytus Socialinio verslo plėtros įstatyme / Socialinio verslo koncepcijoje, ir prisidedančios prie sprendimo kažkurios iš įvardytų socialinių problemų:

– priklausomybe sergančių asmenų socialinės atskirties mažinimas, plėtojant sugrįžimo į visuomenę ir integravimo į darbo rinką paslaugas, pvz., „palydėjimo“, mentorystės, įsitvirtinimo darbo rinkoje pagalbos, paramos sprendžiant gyvenamojo būsto ir kitus klausimus;

– veiksmingų paslaugų, skirtų priklausomybe sergančių asmenų šeimos nariams, plėtojimas, keičiant šių asmenų nuostatas, gerinant jų gyvenimo kokybę bei padedant prisitaikyti prie pokyčių;

– šeimų, auginančių neįgalius vaikus, socialinės atskirties mažinimas, teikiant joms įvairiapusišką paramą (pvz., vaikų priežiūra, psichologinė pagalba, konsultavimas, parama įsidarbinant ir kt.);

– bendruomenės poreikiams tenkinti reikalingų paslaugų, ypač atokiose kaimo vietovėse, plėtra, tuo padedant įveikti socialinę atskirtį, sukurti papildomas darbo vietas, skatinti vietos ekonomiką ir kt.;

– ikimokyklinio ir priešmokyklinio amžiaus vaikų priežiūros paslaugų prieinamumo didinimas, tuo sukuriant galimybes derinti šeimos ir darbo įsipareigojimus, ir tuo pačiu sukuriant prielaidas pagerinti šeimos gerovę bei sumažinti riziką tapti socialinės atskirties asmenimis;

– papildomo mokyklinio amžiaus vaikų ugdymo plėtojimas, organizuojant įvairias jų laisvalaikio užimtumo formas, ypatingą dėmesį skiriant vaikams, turintiems mokymosi, bendravimo ir elgesio problemų;

– mokomųjų stovyklų, skirtų mokyklinio amžiaus vaikų gebėjimams ugdyti, steigimas.

5) Pareiškėjas/ partneris yra VšĮ, kuri ne trumpiau kaip dvylika mėnesių iki paraiškos pateikimo mėnesio kiekvieną mėnesį turėjo apdraustųjų.

Prioritetiniai kriterijai:

1) Įrengtų darbo vietų galutinių naudos gavėjų darbuotojams skaičius;

2) Pareiškėjas ir (arba) partneriais teisėtais pagrindais valdo patalpas su įkurtomis darbo vietomis tam tikroje savivaldybėje (-se) (didesnis prioritetinis balas suteikiamas priklausomai nuo savivaldybių, kuriose turimos patalpos, skaičiaus).